

TURKU, I.7.1. (Iso Hämeenkatu 11 - Akatemiankatu 1 - Tuomionkir-
kontori 1.) MUISTIINPANOJA vuodelta 1948, jolloin uuden ki-
vitalon pohja kaivettiin.

5.7. -48. Suunnilleen 50 cm. nykyisestä pihamaasta alaspäin tuli esille vanha kivitys, joka nähtävästi periytyy 1827 sattuneen palon jälkeiseen aikaan. Pihamaan taso on joskus myöhemmin korotettu. Tämä kivitys kulki suunnassa Hämeenkatu - Tuomiokirkontori, ja sen keskellä oli ränni. Kivitys alkoi suunnilleen 14 - 15 metriä Akatemiankadun jalkakäytävän ulkoreunasta, ja kaivauksen läntisessä murtopinnassa näkyi, että se jatkuu Uudenmaankadulle päin.

Suunnilleen 120 cm. tämän kivityksen alla oli toinen kivitys, joka tuli esille samassa paikassa, missä yllä mainittu kivitys oli. Kivet olivat tässä hieman suuremmat kuin yllimmässä kivityksessä. Tontin pohjoisosassa, lähellä Tuomiokirkontorin laidassa olevaa Kivitaloa oli tämän kivityksen leveys ainoastaan 1 1/2 - 2 metriä, mutta 14 1/2 metriä mainitun kivitalon seinästä se laajeni Uudenmaankadulle päin. Tähän saakka oli kivityksen länsipuolella sokkelikivejä. Tämän ja ylempänä, 50 cm. nykyisestä pihamaanpinnasta olevan kivityksen välillä oli ainoastaan täytemaata.

Alempi kivitys oli nähtävästi ollut käytössä 1827 sattuneen paloon saakka. Tämän todistavat m.m. seuraavat seikat. Ison Hämeenkadun varrella on puurakennus, joka rakennettiin luultavasti vuonna 1830, ja tämän rakennuksen sokkelikivet, jotka seuraavat palon jälkeen tehtyä asemakaavaa, ovat alempana olevan kivityksen päällä. Tämän kivityksen ja sokkelikivien välillä on suunnilleen 10 cm paksu palokerros, ja näyttää selvältä, että tämä kerros on mainitulta palolta, koska tämän kerroksen ja ylempänä kivityksen välillä on ainoastaan täytemaata. On tunnettua, että pihamaat ja

kadut monin paikoin korotettiin kovasta palon jälkeen. Tontin kaakkoiskulmassa oli vuoteen 1948 kaksikerroksinen kivirakennus, joka oli rakennettu vuonna 1811 (S.Dahlström, Akademiska gårdar, Årskrift utgiven av Åbo Akademi XXX, s. 66, 71.), ja sen sokkelikivet olivat aivan maanpinnan alla. Tuomiokirkontorin laidassa olevassa kivirakennuksessa (rakennettu vuonna 1832), on sen sijaan harmaakivinen sokkeli, joka nousee katupinnasta melkein 1 m. ylöspäin. On siis todennäköistä, että pihamaa on korotettu täyteamalla. Kulmarakennuksen sokkelikivet olivat kovin suuret; yksi niistä oli 320 cm. pitkä, 65 cm. leveä ja 70 cm. korkea.

S. Dahlströmin mukaan olisi 5 - 7 metriä nykyisen Akatemiankadulta länteenpäin tonttiraja (main. teos, s. 45), jonka länsipuolella oli entisen Kirkkokorttelin tontti no 39 ja itäpuolella no 40. Suunnilleen siinä paikassa, missä tämä tonttiraja pitäisi olla, on pitkä harmaakivinen muuri, jossa myöskin muutamassa paikassa on tiilimuurausta. Tämä seinä alkaa ~~isen~~ torin laidassa olevan kivirakennuksen eteläseinän kohdalla, ja menee pitkän tonttia entisen^{e/} kulmarakennukseen saakka. Tässä kohdassa on tämä kivi-muuri nähtävästi hajoitettu jo silloin, kuin kauppias Nils Petter Cajander vuonna 1811 rakennutti kivisen kulmarakennuksen. Suunnilleen 6 metriä tästä seinästä länteenpäin oli toinen harmaakivinen seinä, joka samassa suunnassa kulki pitkän tonttia Hämeenkadulle päin. Tästä seinästä oli jäljellä harmaakivinen sokkeli. Tämän oletetun talon pohjoispäässä, lähellä Tuomionkirkontalon laidassa sijaitsevan kivitalon eteläseinää, oli tiiliset kellarit, ainakin kaksi huonetta. Toisessa oli sisäänpudannut tiiliholvi. Näyttää siltä, kuin olisi näiden kellarimuurien alla ollut toisen, vanhemman rakennuksen pohja, sillä tässä oli sekä tiili- että harmaakivimuurausta, ja osa tästä meni alimmaisena kivityksen alle. Niinkuin mittapiirustuksista ilmenee, oli tässä pitkässä rakennuksessa parissa paikassa kiviset väliseinän pohjat. Itäseinän kohdalla oli

parissa paikassa tiiliset rökkelit, mahdollisesti uunin pohjat.

Kirjoitelmassaan "Akademiska gårdar I" mainitsee S. Dahlström (s. 59 ja seur.), että kauppias Henrik Carström, joka 1700-luvun puolivälissä omisti tontin no 39, rakennutti tähän 1763 - 1765 kaksikerroksisen kivirakennu^{ksen/}~~un~~, joka sijaitsi Hämeenkadun varrella, sekä että tällä rakennuksella oli siipi pihanpuolella. Vuonna 1794 oli tontilla Carströmin kivirakennus Hämeenkadun varrella, sekä puurakennus pitkin samaa katuja. Pitkin itäpuolista tonttirajaa oli talousrakennus, ja sitä paitsi oli tontilla vanha puurakennus nykyisen pitkän, vuonna 1832 rakennetun kivitalon paikalla, sekä navetta, talli ja muutamat ulkokuoneet. Talojen välissä oli pieni puutarha taimilavoineen ja huvikuoneineen. On mahdollista, että nyt paljastetut perustusmuurit ovat näistä rakennuksista, ja että se pitkä rakennus, jonka itäseinä kulkee pitkin entistä tonttirajaa, on yllämainittu talousrakennus. Kaivauksen länsipuolisessa murtopinnassa näkee, että toisen rakennuksen sokkelikivet alkavat juuri siinä kohdassa, ja että tämä rakennus on ollut rakennettu tästä kohdasta länteen päin, niin että näkyvissä olevat kivet ovat muodostaneet itäseinän.

8.7.-48. Pitkän rakennuksen keskiosassa oli 790 cm. kaupungin O:sta 270 cm. x 300 cm. suuruinen parrupeti, jonka muodosti kaksi parrukerrosta. Ylemmässä kerroksessa oli 8 parrua suunnassa itä-länsi. Sen alla olivat toiset parrut suunnassa pohjois-etelä. Parrujen paksuus oli 20 cm. ja leveys sama. Parrujen pinnat olivat tasoitettut kirveellä. Luultavasti oli petin päällä ollut uuninpohja. Hämeenkadun varrella sijaitsevan puurakennuksen alla oli 770 cm. kaupungin O:sta samanlainen peti, joka oli tehty paksuista ^{par-}lau-
^{ru}oista, ja sen yllä oli ollut uuninmuuri.

Kolmannen kivityksen alla oli hiukan tontin keskiosasta Hämeenkadulle päin, suorakaiteenmuotoisen rakennuspohjan länsipuolella, neljäs kivitys, joka oli kolmatta kivitystä suunnilleen 30 cm. a-

lempana. Sen korkeus kaupungin 0:sta oli 760 - 765 cm. Kivityksen muodostivat pienet pyöreäkulmaiset kivet, samanlaiset kuin kolmannessa kivityksessä.

13.7.-48. Töiden jatkuessa ilmeni uusia seikkoja, jotka ~~siis~~ ^{mahdollisesti si} voivat asettaa kaksi alempana olevaa kivitystä ajanlaskussa taaksepäin. Havaittiin näet, ettei toisen ja kolmannen kivityksen välissä ollut ainoastaan täyttemaata, vaan että täällä olivat selvät kerrostumat. Toisen kivityksen alla oli ensin suunnilleen 50 cm. selvää täyttemaata (santaa). Sitten tuli 20 cm. savea ja 20 cm. santaa, sekä sen jälkeen 10-20 cm. paksuinen palokerros. Tämän kerroksen alla oli kolmas kivitys. Sen kivityksen alla oli suunnilleen 30-40 cm. mustaa kulttuurimaata, sekä sen alla neljäs kivitys. Sen kivityksen alla oli taas mustaa kulttuurimaata.

Koska mikään palokerrosta ei ollut kuin vasta kolmannen kivityksen yllä, on kuitenkin mahdollista, että yllä oleva teoria pitää paikkansa, varsinkin kuin ajattelee muita seikkoja, mitkä viittaavat samaan suuntaan. Kolmas ^{i/} kivitys olisi siis ollut pihamaana vuonna 1827 sattuneen paloon saakka.^y

Suunnilleen 15 metriä Tuomiokirkontorin laidassa sijaitsevan kivirakennuksen eteläseinästä Hämeenkadulle päin, sekä suunnilleen yhtä pitkä matka Akatemiankadun jalkakäytävästä Uudenmaankadulle päin, oli 90 cm. kolmannen kivityksen alla parrupeti, josta luultavasti vain osa oli jäljellä. Sen korkeus kaupungin 0:sta oli 728 cm. Neljättä kivitystä ei tällä kohdalla ollut.

17.7.-48. Suunnilleen 5 metriä Akatemiankadun jalkakäytävän ulkoreunasta oli tontin keskiosassa puinen kaivon-kehys, jonka ylin parrunkerros oli 770 cm. kaupungin 0:sta. Parrujen paksuus oli 20-22 cm. Sisäseinien pituus oli 117 cm, 108 cm, 108 cm ja 105 cm.

Louhaiskulmasta koilliskulmaan oli 150 cm. Kaivo oli täynnä täyttemaata, jossa m.m. oli runsaasti eläinten luita. Eläinluita löydettiin muuten tontista vähän joka paikasta. Kaivonkehysten kul-

x) Savi kerros tuomat ovat mahdollisesti syntyneet keväällä lunnan sulatessa. Korkea tässä paikassa on ollut vanha määtäjävi, ei 1820-luvun rakennusmestariit jostakin rakentamaan kivi kellarit maahan.

4
 loppuna. Sen korkeus kaupungin O:sta oli 780 - 785 cm. Kivi-
 sen muodostivat pienet pyöreäkylmäläiset kivet, samantyyppiset kuin
 kolmannessa kivi-
 13.7.-48. Toisen jatkossa löydettyjä seikkoja, jotka
 asettaa kaksi alomaa olevaa kiviä ajamalla tasapain.
 Havaittiin näet, ettei toisen ja kolmannen kivi-
 ollut ainoastaan täytemästä, vaan että täällä olivat selvät ker-
 rosta. Toisen kivi-
 selviä täytemästä (aantaa). Sitten tuli 80 cm. aava ja 80 cm.
 aantaa, sekä sen jälkeen 10-20 cm. paksumainen pöykötörs. Tämän
 kerroksen alla oli kolmas kivi-
 niilleen 30-40 cm. mustaa kiltturmaa, sekä sen alla neljäs
 kivi-
 Koko mitään pälokeroa ei ollutkaan vasta kolmannen kivi-
 tyksen yllä, on kuitenkin mahdollista, että yllä oleva teoria
 pitää paikkansa, varsinkin kuin ajattelen muita seikkoja, mitkä
 viittavat samaan suuntaan. Kolmas kivi-
 maana vuonna 1887 sattuneen palon syyksi.
 Suunnilleen 15 metriä Tuomiokirkon tornin laidassa sijaitsevan
 kivi-
 ien yhtä pitkää matkaa Akatemiankadun jalkakäytävää Uudenmaan-
 kadulle päin, oli 90 cm. Kolmannen kivi-
 josta luvutettiin vain osa oli jäljellä. Sen korkeus kaupungin
 O:sta oli 788 cm. Neljättä kivi-
 14.7.-48. Suunnilleen 8 metriä Akatemiankadun jalkakäytävän
 ta oli löytänyt keskiosassa pienen kaivon-kehys, jonka ylin per-
 tunkertaa oli 770 cm. Kaupungin O:sta. Tarkutun pekuus oli 80-
 88 cm. Siis seinien pituus oli 117 cm, 108 cm ja 108 cm.

(jalka edellisellä rivillä). Sen tähden täytettiin samalla mikiä etui uusia tul-
 luit ylös, ja samalla päästiin palon uuden talojen kivi-
 cm. pakuu saattakerron ei ~~ka~~ varmasti tuotu tonttiin yhdessä kesässä, työ-
 jäi nähtävästi kesken, ja savikerron on näin merkki tästä.

1880

mat olivat tavalliset pitkäkulmat ilman hammasta.

Hämeenkadun varrella sijaitsevan, vuonna 1831 rakennettun puurakennuksen kadunpuolisen harmaakivisokkelin alla oli kolme hirttä vierrekkäin. Hirret alkoivat suunnilleen m. rakennuksen etisestä itäseinästä ja jatkuivat jäljellä olevan osan alle. Hirtten leveys oli 25 cm. ja paksuus sama. Päitten alla oli kymmenkunta 10-15 cm. paksuiset hirret, jotka olivat paalutetut pystysuoraan. Korkeus kaupungin 0:sta oli isojen hirsien yläpinnassa 796 cm., paalutettujen hirsien päissä 777 cm.

Pitkän suprakaitteenmuotoisen, torin varrella olevan kivirakennuksen eteläseinästä Hämeenkadulle päin menevän rakennuksen sokkelikivien alla oli monin paikoin pitkin muuria menevät hirret, joiden leveys oli 30-50 cm.

Suunnassa Hämeenkatu - Tuomiokirkontori kulki suunnilleen 16 metriä Akatemiankadun jalkakäytävästä puinen ränni. Ränni oli tehty yhdestä hirrestä, joka alapuolella oli pyöreämuotoinen, ja joka yläpuolelta oli koverrettu. Uran päällä oli lauta. Rännin leveys oli 30 cm. ja paksuus 20 cm.. Uran leveys oli 15 cm. ja sen syvyys 12 cm. Ura oli U-muotoinen. Laudan korkeus kaupungin 0:sta oli 720 cm. 5 m. Tuomiokirkontorin laidassa olevan kivirakennuksen eteläseinästä ränni teki 90° käänös itäänpäin, Akatemiankadulle päin, ja katkui tässä suunnassa eteenpäin. Samalla se nousi hieman ylöspäin. 235 cm kulmasta sen korkeus oli 745 cm. Rännin ympärillä oli runsaasti touhea ja sammalaa.

Kaivauskuopan pohjoisosassa, lähellä torin laidassa olevaa kivirakennusta olevien tiilikellaräen tiilimuuraus, alkaa suunnilleen korkeudella 775 cm. Tiilimuurauksen alla ovat harmaakiviset perustusmuurit. Pari paikassa oli selvästi munkkilimitystä. Tiilimitat olivat m.m. seuraavat: 25,5 x 12,5 x 6,5;

25,5 x 12,5 x 6,5.	28 x ? x 7 .	29 x ? x 8,5.
26 x 12,5 x 6 .	28,5 x 14 x 9. .	30 x ? x 8,5.
26,5 x 13 x 6,5.	28,5 x 14,5 x 8,5.	? x 13,5 x 8 .
28 x 14 x 9,5.	29 x ? x 8 .	? x 14 x 8 .
28 x 14,5 x 8 .		

21.7.-48. Noin 7 metriä suuren kivitalon eteläseinästä, aivan Akatemiankadun jalkakäytävän vieressä oli suunnilleen 720 cm. korkeudella rivi palaneita hirsiiä, nähtävästi jossain palossa sisäänkatunut seinä. Syvyyteensä nähden seinä oli jostain 1600-luvulla sattuneista tulipaloista. Seinän pää oli suunnilleen 1 metri Akatemiankadun jalkakäytävän sisäsyryjästä.

Kaivauskuopan länsiosassa, aivan suuren kivirakennuksen eteläseinän kohdalla oli suunnassa pohjois-etelä kaksi koivua vaakasuorana. Ne olivat säilyneet hyvin, ja niissä oli vielä sekä parkki että tuohi tuorena. Puiden yllä oli harmaakivi-sokkeli. Muissa paikoissa, missä sokkelikivien alla oli puita, on ainakin toistaiseksi ollut mäntypuuta.

Pitkän suorakaiteenmuotoisen rakennuksen sokkelina oli keskä- ja eteläosissa suuret irtonaiset harmaakivet. Pohjoispäässä, missä tiilliset kellarit olivat, oli sokkelina harmaakivimuuraus, jonka muodostivat pienet harmaakivet.

Pitkin kaivauskuopan läntistä murtopintaa kulki harmaakivinen sokkelirivi, joka nähtävästi oli kantanut erään pihan länsipuolella olevan rakennuksen itäseinän. Näiden kivien alla oli kaksi pitkää honkapuuta, joiden alla oli monta pystysuoraan asetettuja paaluja. Hirsien yläpuoli oli 700 cm. kaupungin O:sta. Paalujen päät olivat suunnilleen 675 cm.:n korkeudella. Ne jatkuivat alaspäin luultavast ainakin 3 metriä.

Pitkän suorakaiteenmuotoisen rakennuksen pohjoispäässä olevassa holvatussa kellarissa oli harmaakivilattia, jonka korkeus oli 745 cm. Seinät olivat muuratut harmaastakivestä. Itäseinässä oli suunnilleen 20 cm. lattiasta komero, jonka aukko oli 49 cm. leveä ja 35 cm. korkea. Komero oli 40 cm. syvä, ja sen takaseinä oli tiilimuurausta. Komerossa oli neljä tyhjää vihreätä lasipulloa.

23.7.-48, Itäseinän takapuoli oli muutattu tiilestä. Täällä oli munkki-limitystä, joka esim. Turun linnassa esiintyy ainoastaan keski-

aikana. Mitat olivat 29-30 x 14 x 8-8,5. Seinä jatkui pitkälle alaspäin. Pohjoisseinässä todettiin vielä 633 cm. korkeudella harmaakiven yläpinta. Itäseinän takaosan pohjoispuolta vastaan oli rakennettu harmaakivimuuri, jonka pinta oli tiiltä. Näkyi selvästi, että tässä oli ollut toinen kellarihuone.

24.7.-48. Näyttää nyt selvältä, että se tiili- ja harmaakivirakennus, joka oli kaivauskuopan pohjoisosassa, oli vanhempi kuin se pitkä, suorakaiteenmuotainen rakennus, joka jatkui tästä Hämeenkadulle päin. Tiilirakennuksessa oli joka paikassa keskiaikasta munkki-
limitystä, ja tiilimuurien alla olevat harmaakivet voitiin tode-
ta vielä 600 cm:n korkeudella. Nuoremman rakennuksen harmaakivi-
seinien alla olevat hirret olivat 720 cm:n korkeudella, siis ai-
nakin runsaan metrin ylempänä. Koska tiiliseinät nousivat melkein
nykyisen pihamaan tason korkeudelle, on todennäköistä, että mai-
nittu rakennus on ollut käytössä vuoden 1827 paloon saakka. Näyt-
tää sitäpaitsi siltä, kuin olisivat tämä vanhempi rakennus ja ete-
läpuolella sijaitseva pitkä rakennus olleet rakennetut yhteen. Tii-
lilimityksestä ja seinien syvyydestä päättäen vanhempi rakennus
on rakennettu keskiajalla tai mahdollisesti 1500-luvulla.

Vaakasuurassa olevien koivupuiden alla olivat pystysuoraan paa-
lutetut kuorimattomat koivut, suunnilleen 10 cm:n paksuiset. Niitä
oli runsaasti.

Kaivauskuopan läntisessä murtopinnassa tuli esille suuren puu-
tynnyrin toinen puoli. Tynnyri on mahdollisesti ollut karvarin
parkkiammena. Sen korkeus oli 52 cm. (yläosa puuttui luultavasti)
ja sen suurin leveys 200 cm. Sen ympärillä olivat 10 cm:n paksui-
set pajuviitsat, sekä runsaasti tuohea. Pohjalautojen alla oli
2.8. tuohea, sekä suuria hirsiiä.

2.8.-48. Löytyneistä esineistä mainittakoon seuraavat:

1. Kaksi kivistä käsimyllyä, pyöreät, 30 cm. leveät. Löydettiin
suunnilleen 650 ja 700 cm:n korkeudella.
2. Viisi liitupiippua. Piipunpäissä oli koristeita, kahdessa kol-
me kruunua.

3. Goottilainen ruodetiili, 8 1/2 cm. paksu. Löytöpaikka suunnilleen 600 cm. korkeudella.
4. Kynntilänjalka, kovasti rikkinäinen. Rakenne klassillinen, mahdollisesti uusklassillisuus, koska kynntilänjalka oli runsaan 800 cm:n korkeudella.
5. Kolme kuparirahaa: 1 äyri kuparirahaa vuodelta 1725, hieman suurempi kupariraha vuodelta 1742, sekä kolmas kupariraha, jonka pinnat olivat hajoitetut. (Ennen kuin allekirjoittanut ryhtyi töihin, oli esille tullut museoon viety kupariraha, jossa oli ollut vuosiluku 1670-luvulta.)
6. Rautainen hiilihanko, varsi kierukassa. Varren toisessa päässä oli ollut puinen sankka.
7. Runsaasti kruukunkappaleita. Savi oli kova, vaaleanharmaaväriinen, pinta vaaleankeltainen. Kruukuissa oli pullomuoto sekä suunnilleen 25 cm:n korkeus. Toisella puolella oli pyöreä sankka. Kruukuissa oli pyöreä leima: SELTERS sekä näiden kirjaimien sisäpuolella kirjaimet HN, sekä niiden yllä kruunu. Yhdessä kruukussa oli kirjaimet GEI?NAU sekä BM.
8. Nelikulmaisen pullon yläpuoli, vuosiluku 1806. Palanut. Korkeudella 820 cm.
9. Neljä vihreätä lasipulloa yllämainitun kellarin komerossa.

Kaivauskuopan pohjoisosassa mentiin vielä tiilirakennuksesta alaspäin, ja siellä oli monin paikoin vaakasuoria hirssiä maassa, sekä lähellä Akatemiankadun jalkakäytävää lautalattia.

Turussa, elokuun 3:tenä päivänä 1948.

Carl Gustaf Jacobson

Lisäys 13.9.-48.

Yllä mainittu puinen ränni jatkui Hämeenkadulle saakka, ja oli se jalkakäytävän kohdalla 65 cm. toista päätä matalempana. Rännin päällä ja sivuilla oli lautoja, sekä niiden välillä melko paksusti sammalaa ja tuohea.

Tontin luoteisnurkassa oli enen parkkitynnyrin ympäristössä oli runsaasti parkkia, nahkappaleita, luita, sarveja y.m., ja näyttää selvältä että tässä on ollut karvarin versta. Tontista löytyi vielä kaksi tynnyriä, joista toinen varmasti oli samanlainen parkkitynnyri. Se oli tontin etelänurkassa, puretun puurakennuksen alla. Se sijaitsi samalla korkeudella kuin toinen tynnyri, ja sen suuruus oli joksenkin sama. Toinen tynnyri oli tontin keskiosassa sekä ainoastaan 45 cm. leveä.

Tontin itäosassa sijanseen pitkän rakennuksen alla oli runsaasti kirven lastuja. Kiinteä maa alkoi 610 cm:n korkeudella. Tämän rakennuksen alla oli myöskin palaneita puita.

Tontin keskellä, keskikohdalta hieman Hämeenkadulle päin oli 725 cm:n korkeudella kolme hyvin veistettyä hirttä sunnassa Hämeenkatu -Tuomiokirkontori. Pituus oli suunnilleen kolme metriä. Niiden alla oli poikki puut metrin välimatkalla. Puiden ympäristössä oli runsaasti tervaa, varsinkin itäpuolella, jossa oli melkein metrin paksuinen kerros. Hirtten päällä on mahdollisesti ollut terva astioita, koska täällä ei ollut sokkelikiviä. Hirtten alla oli maata.

Hämeenkadun jalkakäytävää pitkin oli kolmen metrin päästä 11,5 metri pitkä sokkelirivi, jonka poikkiseinät menivät Hämeenkadun alle. Sokkelikivien korkeus oli suunnilleen 800 cm. Mahdollisesti on tämä rakennus se talo, jonka Kauppias Henrik Carström rakennutti Hämeenkadun varrelle 1763 - 1765. (Dahlström, m.t., s. 59 ja seur.). Silloinen Hämeenkatu oli nykyistä katua hiukan eteläisempänä.

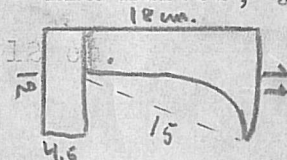
Tämän sokkelirivin länsipuolella, 380 cm. Hämeenkadun jalkakäytävän ulkoreunasta, oli pieni puukoppi, josta kolme sivua tuli näkyviin. Ainoa ehjä seinä oli 260 cm. pitkä. Seitsemän tukkikerrosta oli näkyvissä; tukit olivat pyöreät. Tavalliset pitkänurkat ilman lukkoja. Ylimmän tukkikerroksen korkeus oli 690 cm.

Suunnilleen samalla korkeudella oli toinen koppi suunnilleen kolme metriä Akatemiankadun jalkakäytävän ulkoreunasta, Akatemiankadun ja Hämeenkadun kulmassa sijaitsevaan kaksikerroksisen kivirakennuksen pohjoisosan alla. Tämä koppi oli nelikulmainen, 160 cm x 150 cm. Näkyvissä oli seitsemän veistettyä tukkikerrosta. Kulmat olivat pitkät ilman lukkoja. Koppi oli täynnä löysää poroa, savea, lastuja, tuohea y.m. Vieressä toinen koppi.

Ihan katujen kulmassa oli mainitun rakennuksen alla kolmikermainen parrupeti, korkeudella 790 cm.

Löytöluetteloon voidaan vielä lisätä seuraavaa:

10. Suunnilleen 6 metriä ison torin laidassa olevan kivirakennuksen eteläseinästä löytyi 600 cm:n korkeudella kirves, jonka yläreunalöylysuora, alareuna kaartunut. Yläreunan pituus oli 18 cm., varren pituus 12 cm, sen paksuus 4,5 cm. Terän pituus 11 cm. Aines rauta.

11. Puukauha, 35 cm pitkä. Suunnilleen korkeudella 620 cm.
12. Nelikulmainen tuolinistuin, kulmat pyöristetyt. Mität 35 cm. x 35 cm. Yhdestä laudasta tehty, kirveellä hakattu. Tuolilla on ollut kolme jalkaa, joiden reijät ovat tuolin keskellä. Jalat olivat vinossa ulospäin.

13. Profiilitiili. Paksuus 8,5 cm.

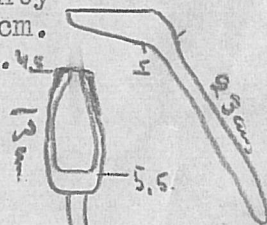

murtojalka, 5,5 cm.

14. Hevoskenkä. Ø,5 cm. leveä, 10 cm. pitkä. Raudan leveys keskellä 2,8 cm.

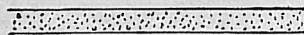
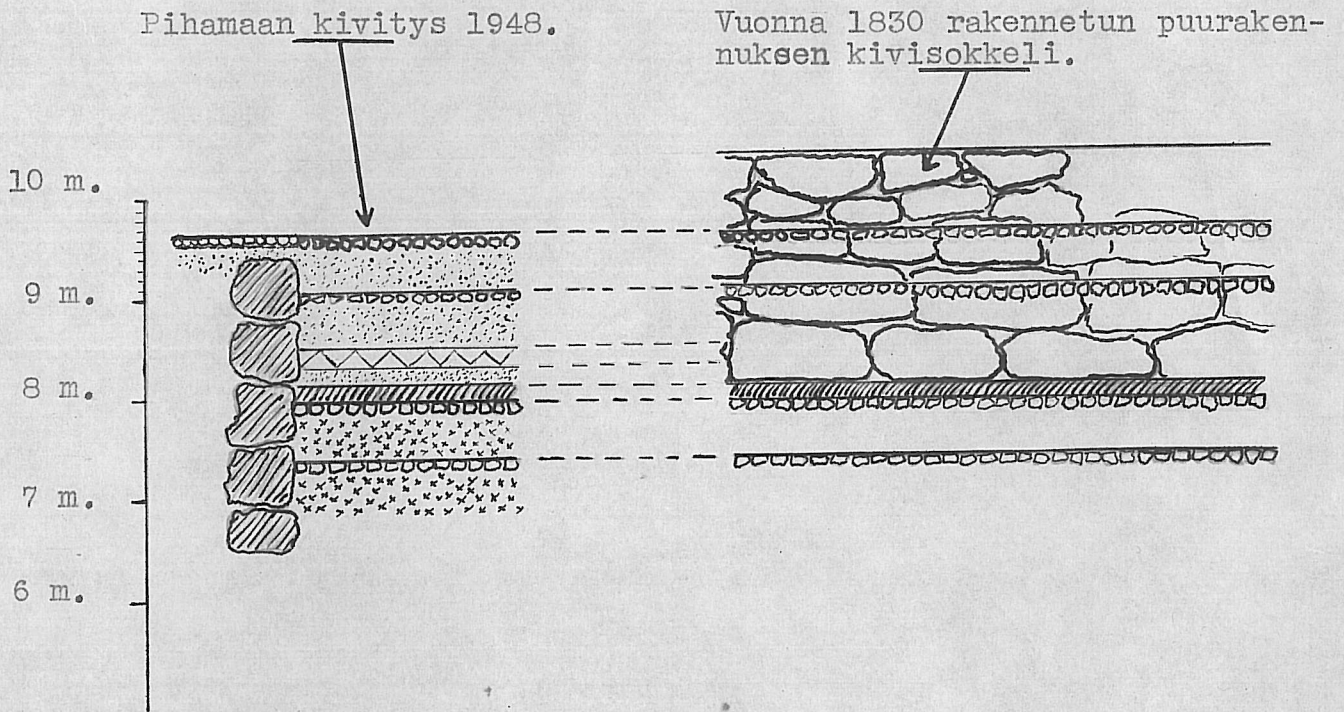
15. Kaksi tiilenpalasta, mahdollisesti kattokivi, tyyppi munkki- ja nunnakivi.

16. Puukauha, jonka varsi on vedetty alaspäin, tehty yhdestä puunpalasta. Kauhanpesä on soikea, 13 cm. pitkä, sekä 5,5 cm. leveä varrenpäässä, 4,5 cm. toisessa päässä. Tässä päässä on kovertamalla tehty pieni ura kauhan reunaan. Kauha on nähtävästi käytetty nesteiden kaattamiseen. Varsi on 23 cm. pitkä.

17. 41 cm. pitkä kapula, paksuus 8 x 4 cm. Varsi on 10 cm. pitkä ja pyöreä. (Pituudessa 41 cm. on varsi mukaanlaskettu.) Pinta osoittaa, että kapulalla on lyöty jotain.

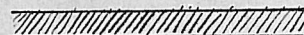
Piirros 1. Pystysuora leikkaus, kerrostumat.

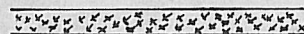
santaa.

savea.

palokerrosta.

kulttuurimaata.